

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

МЕТОДИКА РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА УЧНЯМИ З УКРАЇНИ В АДАПТАЦІЙНИХ ГРУПАХ СТВОРЕНИХ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ ТА ПОЧАТКОВИХ ШКОЛАХ ЧАСТИНИ МІСТА ПРАГА 7

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ МРО ПРАГА 7
Квітень 2022

Вступ

21 березня 2022 року міський район Прага 7 відкрив перші 4 адаптаційні групи для дітей з України. Це були дві групи для дітей віком від 3 до 6 років та дві змішані групи для дітей шкільного віку 6-15 років. Згодом, з 1 квітня, у кожній початковій школі району міста було відкрито ще 5 груп. Зараз, наприкінці квітня, очікують відкриття ще двох дошкільних та однієї шкільної групи.

Початкова ідея полягала в тому, щоб забезпечити «няню» для дітей, щоб ми могли дозволити їхнім батькам, особливо матерям, отримати роботу. Ми з самого початку знали, що хочемо забезпечити дітям безпечне середовище в групах, де вони могли б розважитися і водночас опанувати основи чеської мови, щоб, якщо вони почнуть відвідувати обов'язкову школу в чеських школах, вони б не були занадто обмеженими через мовний бар'єр, але далі ми не планували.

До кожної групи ми найняли пару українських вчителів. Перший місяць у дошкільних групах також працювали вихователі садочка, які взяли групи під своє керівництво. За це вони заслуговують величезної подяки, адже саме вони навели порядок і безперебійну роботу в цих групах. З самого початку студенти з України чи російськомовних країн також відвідують групи, які відвідують однорічний мовний курс у Празі і таким чином готуються до навчання в чеських університетах. Ці студенти-асистенти володіють чеською та українською чи російською мовами і є для нас важливою ланкою між групами, батьками, школою та засновником. Звісно, вони також займаються доглядом за дітьми чи навчанням учнів. Після кількох тижнів роботи ми також найняли вчительку чеської мови до кожної групи, яка приходиться 1–3 рази на тиждень і інтенсивно займається чеською мовою зі дітьми.

Наразі ми маємо намір закріпити посаду так званого «літаючого психолога», який має дбати про психічне самопочуття як дітей, так і вчителів у наших адаптаційних групах.

Проте шкільні групи виявились шансом дати дітям хоча б обмежену освіту, а не лише доглядати за ними. В основному з ініціативи пані Віри, яка вже кілька років працює асистентом в одній із наших шкіл, була створена така собі «мала українська освітня програма», яку вона заснувала у своїй групі, і яка стала основою цієї міні-методології.

Тепер ми можемо представити цю методологію як посібник для всіх вчителів в адаптаційних групах, які можуть використовувати її як натхнення для створення певної форми навчання для своїх підопічних. В кінці методики ви знайдете корисні посилання на навчальні матеріали та інші додатки.

Мета адаптаційних груп

Основною метою залишається забезпечення безпечного середовища для дітей та учнів, які пережили травматичний досвід і опинилися в незнайомому оточенні, та допомогти їм соціалізуватися.

Інша, але не менш важлива мета – забезпечити їх вагомим змістом дня з урахуванням їхнього віку та здібностей, і водночас допомогти їм зберегти нормальні звички, пов'язані з відвідуванням школи чи дошкільного закладу.

І останнє, але не менш важливе, надати учням основи чеської мови, що допоможе їм у майбутньому в дитячому садку чи школі та полегшить їм та їхнім родинам продовження життя в нашій країні, якщо вони виберуть це.

Адміністративний супровід груп

Адаптаційні групи призначені для дітей та учнів, які зараз проживають у Празі 7. Батьки реєструють дітей та учнів або особисто в офісі Департаменту освіти та управління проектами муніципального офісу в Празі 7, в окремих школах, або електронною поштою на спеціальну адресу, яку можна знайти на веб-сайті району. Ми щодня оновлюємо таблицю зареєстрованих дітей та учнів, якою ділимося з директорами шкіл, а також розподіляємо дітей та учнів на окремі групи відповідно до порядку реєстрації. Кількість дітей або учнів у групі залежить головним чином від розміру приміщення, яке школа може надати групі. Так, у дошкільних групах виховується 10–20 дітей, у найменших шкільних – 15, у найбільших поки що близько 25–27 учнів.

Харчування забезпечує школа, де створена адаптаційна група. Діти забезпечені обідом, закуску/закуси приносять з дому.

Ми намагаємося класифікувати дітей за шкільними групами, враховуючи градієнт шкіл, оскільки, імовірно, з нового навчального року вони розпочнуть звичайну відвідуваність у відповідній школі, якщо це дозволяє можливості школи.

Батьки отримують повідомлення про прийом до груп на електронну пошту або телефон. Вони отримають адресу школи, до якої закріплена їхня дитина, а також інформацію про день і час прибуття.

Адаптаційні групи зазвичай працюють з 8 ранку до 16 години.

У перший день після прибуття в групу дітей відводять до класів/зон адаптаційної групи у супроводі вчителів, батьків, потім за підтримки асистентів:

1. заповнити заявку (додатки 1 та 2), яка містить основну інформацію:
 - ім'я дитини/учня
 - дата народження
 - місце проживання в Празі 7
 - обмеження по здоров'ю та алергії
 - інша важлива інформація про дитину

- контактні дані законного представника
 - список осіб, які заберуть дитину/учня, або підтвердження того, що старші учні можуть піти додому самі,
2. Детально ознайомлені з правилами роботи адаптаційної групи (додатки 3 і 4), в тому числі з обов'язками вибачитися перед дітьми за їх відсутності,
3. Підтверджує своїм підписом згоду на ознайомлення та дотримання правил адаптаційної групи (додатки 5 та 4).
- Вчительки ведуть облік відвідування дітей. У разі безпричинної відсутності більше трьох днів вони зв'язуються з батьками, щоб поцікавитися, чи буде їхня дитина продовжувати приєднуватися до групи. Якщо батьки не дотримуються правил адаптаційної групи, дитина може бути виключена з групи, а її місце буде запропоновано іншій дитині зі списку очікування.
- Участь дитини в адаптаційній групі для батьків є безкоштовною протягом не менше одного місяця, після чого батьки оплачують харчування (обіди) дітей та вихованців, якщо інше не встановлено домовленістю.

Зміст діяльності адаптаційних груп

- соціалізаційна діяльність
- знайомство з новою країною, містом, місцем нового проживання
- викладання чеської мови
- викладання базових предметів українською мовою
- можливе залучення окремих учнів до чеських класів до вибраних предметів або видів діяльності
- можливість підключення учнів до дистанційного навчання, яке надають їхні школи в Україні
- творча діяльність
- спорт і рух на природі
- інші види діяльності відповідно до пропозиції школи, громадських організацій чи інших установ

Адаптаційні групи не можуть замінити звичайне навчання в школі, але, включаючи його елементи, вони допомагають інформувати дітей та учнів про їхні поточні знання та звички щодо структури дня та звичайної діяльності. В адаптаційних групах дітей не оцінюють, «оцінюють» і мотивують лише словесно за їхні зусилля, поведінку та залучення до повсякденної діяльності.

Школи та дитячі садки в Празі 7 багатокультурні. Ми приймаємо дітей та учнів незалежно від їхньої національності. Тому ми, звичайно, **не допускаємо жодного розпалювання національної нетерпимості** в школах чи в адаптаційних групах.

Оснащення адаптаційних груп

Обладнання дошкільних груп адаптоване до віку дітей. У групах є столи та стільці, де діти обідають або займаються мистецтвом та іншими видами діяльності, ігрова зона та зона відпочинку. Групи забезпечені достатньою кількістю художнього матеріалу, дидактичними та звичайними іграшками, дитячими книжками, наборами, пазлами, пазлами, аркушами тощо. За потреби дітям надається допомога у харчуванні чи гігієні. Наскільки це можливо, діти можуть користуватися садами та ігровим майданчиком дитячого садка, де вони влаштовані, включно з ігровими елементами, або гуляти околицями чи відвідувати інші заходи відповідного віку. Для відпочинку дітей групи обладнані килимками та ковдрами для сну, ігрові зони обладнані килимами та подушками для сидіння. Серед іншого, велика заслуга дарувальниці з населення Праги 7 у багатій техніці, якою можуть користуватися діти.

Оснащення шкільних груп залежить від можливостей школи, яка надає приміщення. Учні зазвичай користуються класною кімнатою або іншими кімнатами, обладнаними столами і стільцями, дошкою, інтерактивною дошкою, комп'ютером, килимом тощо.

Учні забезпечуються основними художніми приладдям, письмовим папером або письмові приладдя.

Для навчання в основному використовуються робочі аркуші або обмежена кількість підручників, які підходять для цієї мети. Школи дозволяють вчителям та асистентам копіювати необхідні матеріали. По можливості, з урахуванням звичайного шкільного розкладу, діти можуть користуватися спортивними залами, комп'ютерними кабінетами, ігровими майданчиками, студіями чи іншими шкільними приміщеннями. Як і дошкільні групи, ці групи відвідують різноманітні позакласні заходи та знайомляться зі своїм оточенням.

Специфіка вікових змішаних груп дітей

3-5 років

Адаптація дітей, як правило, дуже індивідуальна, особливо для дітей, які звикли більшу частину часу перебувати в колі сім'ї, вони не мають великого досвіду спілкування з іншими дітьми чи іншими освітніми органами. Їхній репертуар реакцій на стресову ситуацію може мати дуже різноманітну форму, і вони не повинні демонструвати внутрішнє напруження лише плачем або уникати інших.

Діти в цьому віці, як правило, дуже активні, творчі, ініціативні. Більшість дітей у цьому віці дуже допитливі, у них багато енергії, вони люблять наслідувати інших, що ми можемо використати, зокрема, у навчанні чеської мови.

Характерним також є їх інтерес до різних видів діяльності, вивчення соціальних правил.

6-7 років

Не всі діти цієї категорії опановують дисципліну на заняттях, оскільки іноді не мають досвіду роботи в дитячому садку.

Вони утримують увагу лише на короткий час, зазвичай працюють індивідуально, не мають досвіду роботи в групах чи парах.

Вони люблять розфарбовувати, вирізати, створювати, складати, люблять слухати казки, співати, повторювати вірші, але як тільки їм перестає заохочувати заняття або вони не можуть, вони реагують негативно або плачуть.

Швидко вивчають чеську мову, люблять повторювати почуте, не мають проблем з інтонацією.

8-12 років

Вони починають працювати більш систематично, вчать працювати в парах, спочатку краще утворювати пари хлопчик-хлопчик, дівчинка-дівчинка, а не змішані пари. Вони також керують груповою роботою в змішаних групах.

Вони більш дисципліновані, їм все одно подобається слухати чи дивитися казки, але їм також цікавий реальний світ та історії.

Викладаючи чеську мову, вони починають розуміти мовну систему та класифікацію.

13 і більше

Вони працюють більш систематично, в групах, парах та індивідуально. Часто змінюють інтереси та настрої, вважають за краще працювати з матеріалами для дорослих, схильні показувати, на що вони здатні. Зберігає увагу на тривалий термін. Вони сильніше переживають поточну ситуацію, ніж молодші учні, особливо якщо вони пережили травматичну ситуацію.

У них більші проблеми з інтонацією під час навчання чеської мови.

Пропозиція «розкладу дня» шкільних груп

Навчальний блок	Час	Діяльність	Відмітка
1.	20-30 хвилин	Чеська мова – читання, розуміння прочитаного	
2.	40-45 хвилин	Загальна частина чеської мови – тематичний блок	привітання, виступи, проживання, шкільне приладдя тощо.
3.	40-45 хвилин	Чеська мова - 1-й, 2-й ступінь	1-го ступеня - словесний запас, бесіда, 2 рівень – основи граматики
4.	40-45 хвилин	Математика / Англійська мова	за можливостями вчителів / асистентів
5.	40-45 хвилин	Українська, біологія, географія / природознавство, батьківщинознавство тощо	за можливостями викладачів / асистентів
Обід			
6.	40-60 хвилин	Диференційоване викладання предметів	У т.ч. презентації учнів
7.	60 хвилин	Предмети з освітньою спрямованістю	художня освіта, фізкультура, музичне виховання, трудова діяльність

ЧИТАННЯ, ЧИТАННЯ З РОЗУМІННЯМ (CZ) – близько 30 хвилин

Варіанти реалізації:

- читання коротшого чеського тексту (казки, оповідання) вчителем або асистентами, пізніше учнями
- учні намагаються зрозуміти зміст і інтерпретувати його своїми словами українською мовою
- під час читання вони можуть записувати або запам'ятовувати слова, які вони не зрозуміли, і разом пояснювати їх після прочитання
- вони можуть спробувати легко інтерпретувати текст чеською

НАВЧАННЯ ЧЕШСЬКОЇ – близько 90 хвилин з перервою

Варіанти реалізації:

- 1-й урок, загальний для всіх - тематична спрямованість (людина, одяг, їжа...), поширені розмовні фрази
- можливість використання ігор, ігор на пам'ять, квізів зі словами, рухливих ігор, образотворчої діяльності, роботи в парах, інтерв'ю, навчальних відео тощо.
- 2-й урок - поділ учнів на старших і молодших, молодші тренуються з учителем або викладачем, або вчать писати латиною, старші з помічником або лектором тренують прості граматичні явища

НАВЧАННЯ ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ приблизно 90 хвилин з перервою

Варіанти реалізації:

Викладання української, англійської мови, математики, біології, географії, природознавства, батьківщини тощо.

- за схваленням, цілеспрямованістю чи здібностями вчителя та асистентів окремі предмети викладаються в обсязі, який дозволяють задані умови.
- доречна або радше необхідна індивідуальна робота, адаптована до окремих вікових груп – диференціація навчальних програм
- вибір предмета вирішує вчитель, асистент надає підтримку або працює з учнями індивідуально
- дітям бажано заздалегідь знати, чому вони будуть присвячувати наступний день або дні

ОБІДНЯ ПЕРЕРВА

ДИФЕРЕНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ приблизно 40–60 хв.

- Після обіду є ще один вільний навчальний блок. Це може бути предмет, який був уже вранці, або зовсім інший.
- Учні можуть брати участь у відборі, якщо це необхідно.
- Старші школярі можуть самостійно або за допомогою помічників підготувати власні презентації на цікаві теми.
- Помічники можуть за потреби піклуватися про молодших школярів і повторювати з ними необхідний матеріал.
- Використання робочих листів.

ТВОРЧІ ЗАНЯТТЯ, СПОРТ ТА ІНШІ ЗАНЯТТЯ приблизно 60-90 хвилин

- До кінця дня учні займаються художньою діяльністю, спортом або індивідуальними заходами під наглядом вчителів у співпраці з асистентами.
- Це розслаблює та спокійне завершення цілого дня.

РЕКОМЕНДАЦІЯ

Описаний вище спосіб діяльності в адаптаційній групі є лише орієнтовним. Його можна будь-яким чином змінити, наприклад, провести кілька днів частково або повністю

на позагрупових заходах (відвідування музею, зоопарку, спортивні чи культурні заходи, поїздка тощо).

Ненасильницька та добровільна інтеграція окремих дітей або малих груп у звичайні заняття, наприклад, англійська мова, предмети, орієнтовані на мистецтво, і фізичне виховання, дуже бажана.

Доцільно залучати учнів до загальношкільних заходів (концерт, спортивні змагання тощо), навіть якщо тільки в ролі глядачів.

Необхідно, щоб цілоденна програма була різноманітною і мала порядок і систему. Наприклад, учням не підходить просто грати чи малювати цілий день.

Само собою зрозуміло, що учням, які підключені до власного дистанційного навчання, це дозволено.

Доречно враховувати індивідуальні потреби учнів – наприклад, уможливити самостійне навчання.

Розмовляйте якомога більше чеською мовою для дітей (прості інструкції, назви посібників тощо) Викладання чеської мови може бути переплетено протягом усього навчального процесу.

Інші варіанти:

- відповідно до просторових можливостей школи розділити дітей на більш однорідні за віком групи (1 і 2 клас) та налаштувати навчальний процес.
- перегляд чеських казок, дитячих фільмів
- перегляд українських програм для дітей, наприклад на ČT Děčko або з інших джерел
- включення більш довгих тематичних блоків, наприклад, у комп'ютерних класах, студіях, майстернях тощо.
- можливість успішної роботи учнів у класі чи школі.
- управління портфоліо студентів
- ведення власних словників
- залучати старших учнів як покровителів і помічників молодших однокласників
- сприяють розвитку обдарованих дітей (музика, спорт тощо)

Викладання чеської мови

Відповідні теми

Дитина в адаптаційній групі повинна вміти:

- вітатися
- подякувати
- попросити
- назвати своє ім'я, прізвище та адресу
- розказати ім'я та прізвище батьків
- назвати ім'я та прізвище вчителя
- сказати, що втрачено
- сказати, що йому потрібен туалет
- сказати, що він голодний, спраглий, що йому щось болить
- просити про допомогу
- сказати, що він чогось не розуміє
- називати частини тіла
- називати частини одягу
- називати кольори
- називати пори року, дні тижня
- розрізняти вчора - сьогодні - завтра- ранок-вечір
- назвати основні види їжі
- називати різні предмети загального користування (меблі, побутовий інвентар, іграшки, транспортні засоби тощо)

Вихованець адаптаційної групи повинен вміти враховувати (з урахуванням віку):

Основні бесіди

- скажи доброго дня, до побачення, будь ласка, спасибі, привіт
- розрізняти тикання і викання
- вимовити своє ім'я та прізвище (потрібно зосередитися на правильній вимові, щоб навіть звичайний мовець зрозумів правильно)
- представити себе (скаже своє ім'я, Мене звуть.... / Я...).
- написати своє ім'я та адресу, номер телефону або електронну пошту (друкованими літерами).
- називати ім'я та прізвище найближчих родичів, матері, батька, братів і сестер, сусідів
- запитати в однокласників основну особисту інформацію (Як тебе звати? Скільки тобі років? Де ти живеш?), відповідати на подібні запитання
- написати і сказати, у які школи та класи вони ходять
- зв'язатися з однолітками за межами школи
- просити про допомогу
- рахувати, знати чеські гроші
- читати і писати латиною

Орієнтація за місцем проживання

- орієнтуватися в кімнаті та в будівлі (поверх, ліфт, коридор)
- знати систему поверхів (нульовий поверх, перший поверх,...)
- вміти подзвонити і сказати спікеру, куди він йде і для кого
- називати різні типи житла (будинок, багатоквартирний будинок,...)
- називати та знати, що обслуговує кожен магазин
- знати лексику, пов'язану з корисними місцями в місті, околицями та будівлями
- знати важливі місця в місцевості
- знати свої обов'язки (закрити двері, замкнути,...)
- сказати, що щось не так
- запитати дорогу
- вміти описати шлях
- знати свою адресу, адресу близької людини
- телефон для пожежних, поліції, швидкої допомоги
- називати назви окремих транспортних засобів
- бути знайомим з системою громадського транспорту міста, в якому він проживає, для чого йому потрібен певний словниковий запас (скільки він діє, скільки триває, квиток, зупинка біля вказівника,...)
- запитати, коли їде потрібний йому транспортний засіб; до чого йти, коли йому потрібно дістатися до певного місця
- бути ознайомленим з розкладом транспорту

Орієнтування в класі, шкільному просторі

- (спочатку принаймні пасивно) знати назви шкільного приладдя, їх кольори та знати, який предмет носити
- вміти вибачитися за те, що забув інструмент, нема го, за те, що запізнився і чому
- мати можливість попросити про щось (наприклад, допомогу тощо)
- розуміти основні інструкції (усні та письмові)
- запитати, що робити, і сказати, що він/вона не розуміє завдання/слова
- поводитись відповідно до класу, щоб знати ім'я свого вчителя.
- вміти вимовити ім'я свого вчителя.
- правила

Частини тіла

- назвати частини свого тіла, щоб про нього могли розповісти, якщо необхідно, наприклад, у лікаря, на уроці фізкультури, на уроках природознавства
- називати емоції, які відчуває і переживає
- у межах фахових предметів (початкова школа, природознавство) називати інші слова, пов'язані з організмом людини
- описати особу (коли загубився) та її характеристики (наприклад, протягом класних годин)

Основні відмінності у викладанні чеської мови

У засвоєнні морфологічної системи чеської мови україномовними чи російськомовними учнями великою перевагою є те, що типологічно обидві мови, як і чеська, належать до **флексивних мов**.

І в російській, і в українській мовах слова утворюються тими ж способами і процедурами словотворення, що й у чеській мові, тобто **за походженням, складом і скороченням**.

Подібно до чеської, українська та російська розрізняють **десять типів слів**. Для іменників необхідно звернути увагу на **категорії роду, відмінка та числа**, які в деяких випадках відрізняються від чеських в українській та російській мовах.

Дуже часто **інтернаціоналізми відрізняються за своїм родом в обох мовах і в чеській**, хоча вони мають майже однакову форму. Деякі слова в чеській мові, наприклад *проблема, програма* тощо, є чоловічого роду, тоді як в російській та українській мовах — жіночого, і навпаки (такі слова, як *авторитет, банк, модель, збірка, трамвай* — у чеській мові жіночого роду, в російській та українській мовах належать до чоловічого роду); інші слова, наприклад, *критерій, музей* — чеською мовою середнього роду, а російською — чоловічого роду; Чеський нейтральний як *гімназія, дата* відноситься до жіночого роду російською, але форма інша: *гимназия, дата*.

Існують також відмінності між двома мовами та чеською, оскільки деякі іменники в російській та українській мовах вживаються лише в однині, але в чеській мові вони можуть з'являтися не лише в однині, а й у множині (наприклад, *эта информация / інформація – та і ти інформація*).

Російські та українські студенти мають проблеми з **іменниками в відмінкових закінченнях**, тому що під впливом рідної мови вони часто помиляються в них (уніфіковане закінчення –аті в орудному відмінку множини з *однокласниками* тощо).

Деякі іменники іншомовного походження в чеській мові відмінюються, тоді як в російській та українській мовах вони не відмінюються (напр. метро, кіно). Тоді це спокушає російських та українських учнів зберігати слова в їх основній формі в усіх відмінках і чеською мовою (іхати метро, бути в кіно).

На відміну від чеської, ні російська, ні українська, наприклад, **не мають коротших форм особових займенників**, таких як я, ти і се, що також створює проблеми для російських та українських студентів (наприклад, я побачив вас у магазині; не зробив то, сказав для себе тощо).

Східнослов'янські студенти також мають **проблеми з письмовою формою чеських числівників**, що проявляється в інтерференції в сотні числівників, які пишуться російською та українською, на відміну від чеських разом.

Учні часто помиляються у формах слів минулого часу, **які утворюються в російській та українській мовах без допоміжного слова, лише за допомогою особового займенника** та активної частки (напр. в рос. я читал, в абрєвіатурі я читав - читаю. Тому східні слов'яни дуже часто пропускають допоміжне дієслово to be в чеській мові (наприклад, я працював за російською я работал та укр. я працював), російські та українські студенти часто вживають універсальне негнучке would (наприклад, ми б прийшли).

Граматичні звички російських та українських учнів з рідної мови також відображені в синтаксисі. Як і в чеській мові, в російській та українській мовах є вільний порядок слів. Але певна стабільність у порядку слів і речень в окремих мовах може викликати проблеми (наприклад, у зв'язках типів є таблиця, таблиця є).

Вибрані відмінності між українською та чеською системою освіти та оцінювання

Викладання в школах українською мовою. Іноземну мову починають вивчати в середньому з 3 класу. В першу чергу це англійська мова. Одночасно з вивченням іноземної мови учні вчаться користуватися латиною.

Навчальний рік розділений на шість місяців і триває з 1 вересня по 31 травня. У червні проходять випускні і так звані успішні іспити.

Дошкільна освіта здійснюється в яслах і садках. Ясла обладнані для дітей віком від 1 до 3 років і функціонує як дитячий садок. Дитячі садки класифікуються відповідно до віку дитини і поділяються на молодший клас (3-4 роки), середній (4-5 років) і старший (5-6).

Останній рік орієнтований на підготовку до шкіл і є обов'язковим.

Діти, яким виповнилося 6 років і які не мають протипоказань до навчання за результатами медико-психологічних оглядів, **вступають на обов'язкову базову освіту.**

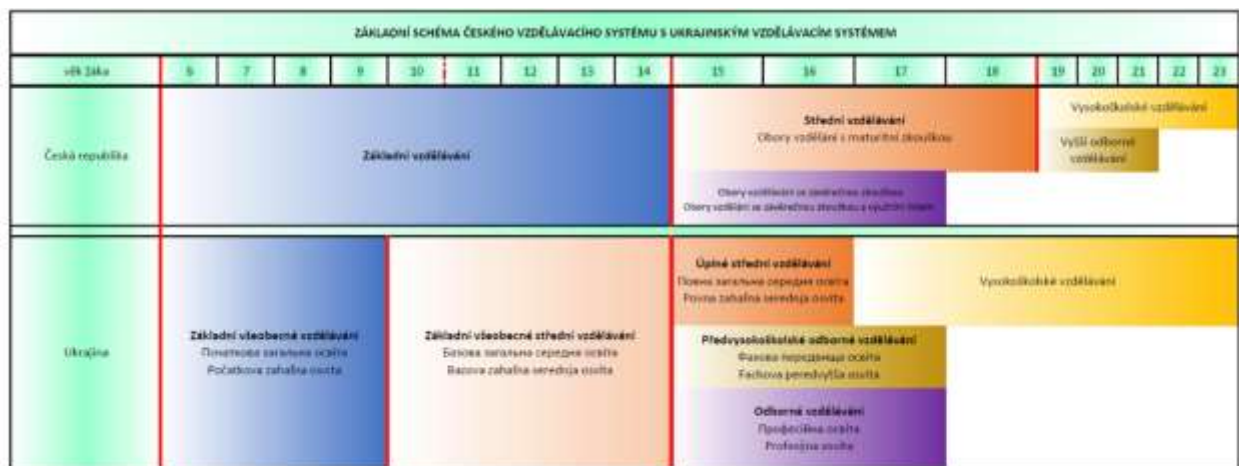
В українській системі освіти початковою освітою вважається шкільна освіта с 1-4 клас. У Чехії еквівалентом є перший етап початкової школи.

У червні студенти здають іспити. Якщо студент не отримує користі від двох предметів, він повинен зробити компенсацію.

Перший рік уроку триває 35 хвилин.

Рівень освіти учнів 10-15 років (5-9 класи) називають базовою загальною середньою освітою. У Чехії еквівалентом є 2-й клас початкової школи. В Україні ця освіта є частиною середньої освіти.

Наприкінці 9 класу учні складають іспит та отримують атестат про базову середню загальну освіту. Зміст, форма, порядок та графік проведення цих іспитів визначаються та затверджуються щорічно Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. Атестат про базову загальну середню освіту дає право на вступ до загальноосвітньої школи.

Система оцінювання учнів

З 2000 року в українських школах діє 12-бальна шкала (система) оцінювання навчальних досягнень учнів.

У 1 класі початкової школи оцінювання учнів проводиться за словесним описом оцінки знань, умінь і навичок учнів. У наступні роки оцінювання проводиться за 12-бальною шкалою, при цьому 12 — найкраща оцінка (оцінка), а 1 бал — найгірша оцінка.

Порівняння з чеською оцінкою

Bodová škála (ukrajinský systém)	Odpovídající hodnocení (známky)	Převod na české hodnocení
12 – дванадцять / <i>dvynadciť</i>	1+	1
11 – одинадцять / <i>odynadciť</i>	1	
10 – десять / <i>desiť</i>	1-	
9 – дев'ять / <i>deviť</i>	2+	2
8 – вісім / <i>visim</i>	2	
7 – сім / <i>sim</i>	2-	
6 – шість / <i>šesť</i>	3+	3
5 – п'ять / <i>piť</i>	3	
4 – чотири / <i>čotyry</i>	3-	
3 – три / <i>try</i>	4	4
2 – два / <i>dva</i>	4-	
1 – один / <i>odyn</i>	5	

Подяка

Дякуємо

- ÚMČ Praha 7, яка з самого початку підтримує та фінансує адаптаційну групу,
- Радник МА21 з питань освіти, навчання та порядку денного Ганце Шишкові за невтомну активність та допомогу,
- усім колегам з Департаменту освіти та управління проектами на чолі з Соней Градецькою, які брали участь у підготовці та контролювали впровадження адаптаційних груп,
- керівництво дитсадками та початковими школами, що дало можливість функціонувати на їх території адаптаційних груп,
- вихователі дитячих садків і шкіл, які допомагали створювати групи та допомагають,
- шкільні їдальні, які забезпечують харчування,
- Українські вчителі, які цілими днями невтомно дбають про своїх дітей,
- асистенти - студенти з України, Росії, Казахстану, які допомагають доглядати за дітьми,
- вчителі чеської мови, робота яких полегшить перебування дітей у нашій країні,
- усім безіменним дарувальникам, які допомогли нам оснастити групи обладнанням, іграшками, книгами тощо,
- перекладачам, які допомогли нам оформити необхідні документи українською мовою,
- усім організаціям, асоціаціям та фізичним особам, які надають безкоштовні навчальні та дидактичні матеріали або пропонують позакласні заходи,
- і особливо пані Вієра Майер та Наталія Звонар, які першими в своїй шкільній групі встановили фіксований графік, що і стало для нас натхненням написати цю міні-методику.

Корисні посилання

- <https://sametnaskolach.cz/ukrajina/>
- https://www.ascestinaru.cz/skolni-cesko-ukrajinsky-slovnicek/?fbclid=IwAR0dbg6ckA1JkEWd2NpKa00N43fUaSZs_li3l2lAKydV1E09W6oli3Bp0q0
- https://www.ped.muni.cz/aktuality/pasmo-webinaru-pro-podporu-integrace-a-vzdelavani-jedincu-s-omj?fbclid=IwAR08_95LxQSltbCHfYxfzd_cDs3QQThljtGebSxAqEjSuVa9oVzYNVMftMM
- <https://www.linkasluchatko.cz/?fbclid=IwAR3mLdd9pAaLCb3VVVG4TyqbaooiRF5zzv7UYZcSRJxCI-KwW30uNxJtNEg>
- <https://www.youtube.com/watch?v=rr08sCUzoAo>
- <https://www.vcelka.cz/vcelka-pro-ukrajinu?fbclid=IwAR339d505hPdReWggPlzfYR36Oi6u125fphyEcgxx2SEFIDxqsouuJsu-E0>
- <https://www.ucitel21.cz/post/tip-odjinud-v%C3%BDukov%C3%A9-materi%C3%A1ly-pro-ukrajinsk%C3%A9-d%C4%9Bti>
- <https://uciteleucitelum.cz/tema/pro-ukrajinske-deti>
- <https://www.zaedno.org/home-kamaradi/645-ukrajinske-pohadky-a-pracovni-listy>

Ресурси

- <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/17475/METODY-PRACE-S-ZAKY-CIZINCI-VE-VYUCE-VYUZITI-DIFERENCIACNICH-ZNAKU-JAZYKU-VE-VYUCE---PROBLEMATICKE-JEVY-MORFO-SYNTAKTICKE-ROVINY.html>
- <https://www.edu.cz/methodology/zakladni-informace-pro-srovnani-ceskeho-a-ukrajinskeho-vzdelavaciho-systemu/>
- https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_ucime_cestinu_jako_druhy_jazyk_pruvodce_pro_ucitele_online.pdf

Долучення

Долучення 1

Přihláška do adaptační skupiny - CZ

Záloha:
Školné:

Přihláška do adaptační skupiny MČ Praha7

Dětská skupina:
Přijato dne:
Propuštěno dne:

DÍTĚ:

Příjmení:	Jméno:
Adresa pobytu v ČR:	
Zdravotní pojišťovna:	Datum narození:
Číslo účtu k inkasu:	

OTEC: *)

Příjmení:	Jméno:	Datum narození:
Adresa trvalého pobytu:		
Doručovací adresa v ČR:		
Mobil:	E-mail:	
Zaměstnavatel (název a sídlo):	Potvrzení zaměstnavatele (podpis a razítko):	

MATKA: *)

Příjmení:	Jméno:	Datum narození:
Adresa trvalého pobytu:		
Doručovací adresa v ČR:		
Mobil:	E-mail:	
Zaměstnavatel (název a sídlo):	Potvrzení zaměstnavatele (podpis a razítko):	

*) Pokud dítě nemá rodiče nebo nežije u nich, vyplní části OTEC a MATKA osoby, které mají dítě v péči a uvedou tam svá data s poznámkou o svém vztahu k dítěti (např. babička, pěstoun).

STRAVOVÁNÍ:

Intolerance na potraviny a nápoje*
Jiná stravovací specifika*

ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST DÍTĚTE

Dítě je očkováno dle očkovacího kalendáře (nehodící se škrtněte):	ANO / NE
Dítě má tyto alergie:	
Dítě trvale užívá tyto léky:	
Další důležité informace:	

DÍTĚ MOHOU PŘIVÁDĚT A VYZVEDÁVAT TYTO OSOBY

Jméno a příjmení	Kontakt	Vztah k dítěti

Potvrzuji, že jsem se seznámil/la s Provozním řádem AS a zavazuji se jej dodržovat.

V dne

Podpis rodiče/ů

Долучення 2
Přihláška do adaptační skupiny – UA

Застава:
Оплата:

Заява для вступу до адаптаційної групи Praha7

Дитяча група:
Дата прийняття:
Дата випуску:

ДИТИНА:

Прізвище:	Ім'я:
Адреса перебування в ČR:	
Страхування:	Дата народження:
Банківський рахунок:	

БАТЬКО: *)

Прізвище:	Ім'я:	Дата народження:
Адреса постійного місцепроживання:		
Поштова адреса в ČR:		
Номер мобільного телефону:	E-mail:	
Роботодавець (назва та адреса):	Підтвердження роботодавця (підпис та печатка):	

МАТИ: *)

Прізвище:	Ім'я:	Дата народження:
Адреса постійного місцепроживання:		
Поштова адреса в ČR:		
Номер мобільного телефону:	E-mail:	
Роботодавець (назва та адреса):	Підтвердження роботодавця (підпис та печатка):	

*) Якщо дитина не має батьків або не проживає з ними, розділи БАТЬКО та МАТИ заповнюються особами, які здійснюють опіку над дитиною, та вказують там свої дані з позначкою про спорідненість з дитиною (наприклад, бабуся, прийомний батько).

ХАРЧУВАННЯ:

Непереносимість продуктів та напоїв*
Інші особливості*

СТАН ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ

Дитина є вакцинованою за календарем вакцинації (невідповідне закресліть): ДА / НЕТ
У дитини наявні наступні алергії:
Дитина постійно вживає наступні ліки:
Інша важлива інформація:

ДИТИНУ МОЖЕТЬ ПРИВОДИТИ ТА ЗАБИРАТИ НАСТУПНІ ОСОБИ:

Ім'я та прізвище	Контактні дані	Відношення до дитини	Номер паспорта

Підтверджую, що ознайомився/-лась з Правилами роботи адаптаційні групи та зобов'язуюсь їх дотримуватися.

В **Дата**

Підпис
(одного з) батьків

Долучення 3
Provozní řád adaptační skupiny - CZ

PROVOZNÍ ŘÁD I. ÚDAJE O ZAŘÍZENÍ:

ADRESA:

PROVOZOVATEL:

TYP ZAŘÍZENÍ: „Adaptační klub pro děti od 6 do 15 let“

PROVOZNÍ DOBA:

KONTAKTY:

ŘEDITELKA:

ZÁSTUPKYNĚ ŘEDITELKY:

VYCHOVATEL/KA:

VYCHOVATEL/KA:

II. REŽIMOVÉ POŽADAVKY:

DENNÍ REŽIM

Vychází z hygienických a bezpečnostních pravidel pro školní zařízení, sociokulturního prostředí MČ Praha 7, požadavků rodičů a potřeb dětí.

Denní režim je pružný. Aktuálně je přizpůsobován podmínkám dětí, programu a konkrétním aktivitám pro daný časový úsek, den apod.

S jednotlivými akcemi, které ovlivňují denní režim, jsou rodiče seznamováni s dostatečným časovým předstihem.

Jedná se o řízené aktivity pro děti zpravidla od šesti let – „adaptační klub s výukou českého jazyka pro děti pocházející z Ukrajiny“ - společné pohybové a hudební aktivity, individuální přístup ke specifickým zvláštnostem, individuální či skupinové výtvarné aktivity, jazyková a mluvní příprava zaměřená na osvojení základů českého jazyka a samostatného vyjadřování, pozvolná adaptace, volná hra odpovídající věkovým zvláštnostem dětí, přechod od individuální hry vedle sebe, případně hry s dospělým, ke hře s vrstevníkem, příprava na hru ve skupině, pobyt venku.

III. STRAVOVÁNÍ:

V AS je zajištěn pouze oběd, dopolední a odpolední svačinu si děti nosí vlastní.

Po dobu prvního měsíce pobytu je oběd pro děti poskytován zdarma, poté bude hrazen rodiči v určené výši.

Rodiče informují lektorky o stravovacích návycích svých dětí, vychovatelka má v dokumentaci záznamy o alergiích a všech dalších specifických potřebách každého dítěte.

PŘÍPRAVA STRAVY:

Oběd dětí zabezpečuje školní kuchyně. Přípravu jídel řídí vedoucí školního stravování, provozářka, hlavní kuchařka, vycházejí z výživových norem, spotřebního koše, průměrnou spotřebou potravin, rozpětím finančních normativů a Provozním řádem školní jídelny, Organizačním řádem školy, směrnici školy, případně pokynem ředitelky školy. Špinavé nádobí je sklízeno pracovníci kuchyně.

Přinesené svačiny vydávají dětem vychovatelky.

PITNÝ REŽIM:

Ke každému jídlu je podáván nápoj. Nápoje pro pobyt v AS si děti přinášejí samy.

IV. POBYT VENKU:

AS využívá pro pobyt venku vycházky do okolí.

VI. ZPŮSOB NAKLÁDÁNÍ S PRÁDLEM:

VÝMĚNA PRÁDLA:

Označené ručníky pro děti přinesou rodiče. Žádáme rodiče, aby pokud možno přinesly krabici papírových kapesníků a papírové utěrky.

VII. ÚKLID BUDOVY:

Denní úklid je zajištěn uklízečkou a vychovatelkami.

Za kvalitu a kontrolu úklidu zodpovídají pracovnice úklidu.

Jedenkrát týdně probíhá desinfekce všech povrchů schváleným desinfekčním prostředkem.

VIII. PRÁVA A POVINNOSTI RODIČŮ:

1. O děti pečuje vždy dvojice vychovatelek/vychovatelů, z nichž jeden mluví ukrajinsky (popř. rusky), druhý česky.
2. Před nástupem dítěte do AS rodič vyplní přihlášku, uvede zde úplné a pravdivé údaje vč. zdravotního stavu a specifických potřeb dítěte.
3. Rodič vybaví pro pobyt v AS dítě vlastním ručníkem a přezůvkami.
4. Vyplněním přihlášky se rodič zavazuje dodržovat provozní řád zařízení. Jeho opakované porušování může být důvodem pro vyloučení dítěte ze zařízení.
5. V prostorách AS je zákaz kouření a požívání návykových látek.
6. Provoz začíná a končí
7. Rodiče jsou povinni docházet do AS včas dle režimu dne a uvádět veškeré změny týkající se dítěte.
8. Nepřítomnost dítěte omlouvá rodič do 9 hodin učitelce. Po dvou dnech neomluvené absence budou rodiče vyzváni k doložení důvodu nepřítomnosti. Po třech neomluvených absencích se po sobě jdoucích může bát dítě ze skupiny vyřazeno.
9. Rodič (pověřená osoba), který dítě vyzvedává, nesmí být pod vlivem alkoholu ani jiné návykové látky
10. Dítě bude vydáno pouze osobě, která je zaznamenána v dokumentaci. V případě nutnosti může vychovatelka/vychovatel tuto osobu vyzvat k prokázání totožnosti OP či jiným dokladem. Větší děti odcházejí samy, a to ve 13, 15 nebo 16 hodin. Rodiče v tomto případě ráno dají dítěti potvrzení, že odchází samo, dítě ho odevzdá učitelce.
11. Pro nástup do AS musí být dítě zdravé. V případě náhlé nemoci neprodleně kontaktuje vychovatel/ka rodiče, případně dětskou lékařku, či záchrannou službu. Rodič/pověřená osoba je povinen se pro dítě dostavit v co nejkratší možné době.

IX. PÉČE O ZDRAVÍ DĚTÍ A JEJICH OCHRANA

U umyvadel je k dispozici mýdlo, desinfekční prostředek na mytí rukou a jednorázové ručníky.

Děti se po příchodu přezují do domácí obuvi. (Samostatný sáček)

Tento provozní řád nabývá platnosti dne

V Praze dne

ПРАВИЛА РОБОТИ

I. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД:

АДРЕСА:

Організатор:

Тип закладу: „Адаптаційний клуб для дітей від 6 до 16 років“

Робочі години: **8-16**

Контакти:

e-mail: skolyUKR@praha7.cz

II. РЕЖИМ:

ДЕННИЙ РЕЖИМ

Заснований на правилах гігієни та безпеки для шкільних закладів, соціально-культурного середовища району Прага 7, вимогах батьків та потребах дітей. Розпорядок дня гнучкий. В даний час він адаптований до умов дітей, програми та конкретних занять на даний період часу, день і т.д. Батьків завчасно повідомляють про окремі заходи, що впливають на розпорядок дня. Це керовані заняття для дітей, як правило, від шести років - "Адаптаційний клуб з навчанням чеської мови для дітей з України" - групові фізичні та музичні заняття, індивідуальний підхід до конкретних особливостей, індивідуальні чи групові творчі заняття, мовні та речові заняття, спрямовані на оволодіння основами чеської мови та самостійного вираження, поступова адаптація, вільна гра, що відповідає віковим особливостям дітей, перехід від індивідуальної гри або гри з дорослим до гри з однолітком, підготовка до групової гри, перебування на вулиці.

III. ХАРЧУВАННЯ:

В групі адаптації надає тільки обід, на ранковій та післяобідній паузі діти приносять своє харчування. Харчування зберігаються в холодильнику, діти їдять за розкладом разом. Першого місяця перебування обід надається дітям безкоштовно, потім оплачується батьками у визначеній вартості. Батьки інформують лекторів про смакові уподобання своїх дітей, у виховательки задокументована інформація про алергії та інші специфічні потреби кожної дитини.

ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ:

Обід дітям надає шкільна кухня. Процес приготування їжі контролюється завідувачем шкільного харчування. робітниками, головною кухаркою, приготування засноване на нормах харчування, споживчому кошику, середньому споживанні продуктів харчування, діапазоні фінансових норм та правилах роботи шкільної їдальні, правилах організації школи, шкільних інструкціях або вказівках директора школи.

ПИТНИЙ РЕЖИМ:

До кожної страви подається напій. Діти приносять власні напої для перебування в класі.

IV. ПЕРЕБУВАННЯ НА ВУЛИЦІ:

На свіжому повітрі діти перебувають в околицях клубу.

VII. ПРИБИРАННЯ БУДІВЛІ:

Денним прибиранням займається прибиральниця та виховательки. За якість та контроль прибирання відповідають робітники з прибирання. Раз на тиждень проходить дезінфекція всіх поверхонь схваленими дезінфекційними засобами.

VIII. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ БАТЬКІВ :

12. За дітьми завжди стежать дві виховательки, одна з них, що володіє українською (або російською), друга чеською.
13. Перед вступом до групи дитини до батько заповнює заяву, де напише повну та правдиву інформацію, що включає стан здоров'я та особливі потреби дитини
14. Один з батьків надасть литині власний рушник, паперові носові хустинки, паперові рушники та перев'язки.
15. Зпоаненням заяви батько зобов'язується дотримуватися статуту закладу. Повторне порушення правил може спричинити виключення дитини із закладу
16. У приміщеннях групи заборонено палити та вживати речовини що викликають залежність
17. Початок дня о 8,00, кінець о 16,00 (Якщо інше не домовлено.)
18. Забрати дитину можна о 13.00, о 15.00 та 16,00
19. Батьки зобов'язані приходити в групи вчасно відповідно режиму дня і згадувати про будь-які зміни щодо дитини
20. Батько (довірена особа), який забирає дитину, не повинен бути під дією алкоголю чи інших заборонених речовин.
21. Дитина видається лише особі, яка відмічена в документації. За потребою вихователь може попросити підтвердити особу паспортом або іншим документом.
22. Для відвідування групи дитина має бути здоровою. У разі раптового захворювання вихователь негайно зв'язується з батьками або з педіатром, або зі службою швидкої допомоги. Батько довірена особа зобов'язаний прибути до дитини якнайшвидше.
23. Відсутність дитини має бути виправдана не пізніше 9 числа. 00 вчителів.
24. Після двох невинуватених прогулів батькам буде запропоновано підтвердити причини відсутності дитини.
25. Після трьох послідовних невинуватених прогулів дитина буде виключена з адаптаційної групи.

IX. ТУРБОТА ПРО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ЇХНЮ БЕЗПЕКУ

Умивальники мають мило, дезінфікуючий засіб для рук і одноразові рушники. По приїзду діти перевдягаються у домашнє взуття (окрема сумка)

Ці правила набувають чинності з 1. 4. 2022

Долучення 5

Prohlášení o seznámení s pravidly AS – CZ

Seznámení s pravidly adaptační skupiny

Byl/a jsem seznámena s Provozním řádem adaptační skupiny a jeho obsahu rozumím:

Jméno	Podpis	Datum

Долучення 6

Prohlášení o seznámení s pravidly AS – UA

Підписом підтверджую

Я ознайомлений з правилами роботи заводу та розумію їх зміст.

Ім'я	Підпис	Дата